

TOKAKO-verkosto

Toiminnallisesti kaksikielinen korkeakoulutus -verkosto
Functionally Bilingual Higher Education Network

TOKASA- ja TOKAKO-mallilla ammatin ja kielen osaajia työelämään

Anna Sievers, hoitotyön lehtori, tutkintovastaava, projektipäällikkö, Metropolia
AMK

TOKASA- ja TOKAKO-mallin taustaa

- Metropolian ja Tampereen AMK:n toteuttamassa TOKASA-hankkeessa (2021-2025 / OKM) kehitettiin ja pilotoitiin toiminnallisesti kaksikielinen sairaanhoitajakoulutusmalli (TOKASA).
- TOKASAssa vieraskielinen opiskelija opiskelee sairaanhoitajatutkinnon oppien samalla alalla vaadittavan suomen kielen.
- TOKASA-malli on nyt käytössä suomalaisessa sairaanhoitajakoulutuksessa, englanninkielinen Nursing-koulutus on väistymässä.
- TOKAKO-malli perustuu toiminnallisesti kaksikieliseen sairaanhoitajakoulutusmalliin (TOKASA).
- TOKAKO on geneerinen soveltuen eri kielille ja koulutusaloille.
- TOKAKO-mallia toteutetaan tai sen käyttöön ottoa suunnitellaan eri korkeakouluissa ja eri aloilla.
- Metropolian toteuttama TOKAKO-verkosto-hanke (2026-2027 / OKM) koordinoi toiminnallisesti kaksikielisen korkeakoulutusmallin (TOKAKO) valtakunnallista verkostoa ja tukee koulutusmallin laajentumista ja vakiintumista korkeakouluissa.
- Tavoite on vakiinnuttaa malli osaksi korkeakoulujen koulutus- ja työelämäyhteistyön rakenteita sekä vahvistaa kansainvälisten opiskelijoiden ammatillista kielitaitoa ja työllistymistä Suomeen.

Kaksikielinen korkeakoulutus

– silta monimuotoiseen työelämään

- Kansainväliseen työntekijöiden rekrytointiin liittyy tutkintojen tunnustamiseen ja kielitaitoon liittyviä ongelmia etenkin säädellyillä aloilla. Muualla korkeakoulututkinnon hankkineet työskentelevät usein Suomessa koulutustaan vastaamattomissa tehtävissä.
- TOKAKO tarjoaa eettisesti kestävämmän ratkaisun työllistyä Suomeen, sillä opiskelija saa sekä suomalaisen korkeakoulututkinnon että ammatissa vaadittavan suomen kielen osaamisen työllistyäkseen Suomessa koulutustaan vastaaviin tehtäviin.
- TOKAKO nopeuttaa osaajien siirtymistä suomalaisille työmarkkinoille, sillä kielen opiskelu on tärkeä osa ammattiopintoja.
- Suomen kielen osaaminen myös tukee integraatiota ja vahvistaa opiskelijoiden halua jäädä Suomeen töihin opintojen jälkeen.
- [Suomi osallisuuden kielenä](#) (OM 2024) suositus: ”Englanninkieliset ohjelmat olisi parempi korvata monikielisellä koulutuksella, jonka pitovoima suomalaiseen työelämään on parempi”.

TOKAKO-pedagogisen mallin ydin

- Ei vaatimusta aiemmasta suomen kielen osaamisesta.
- Toiminnalliset opetusmenetelmät sekä suomen kielen että substanssin osalta; ammatillinen kielitaito kehittyy aidoissa ympäristöissä.
- Yksilölliset kielipolut; suomen opinnot aloitetaan omalta lähtötasolta.
- Tavoite on, että opiskelija saavuttaa opintojen aikana ammatissa vaadittavan suomen kielen taidon; esim. sairaanhoitajatutkinnossa B1 suullinen ja kirjallinen osaaminen.
- Opetussuunnitelmaan sisältyy alakohtaisesti riittäväksi arvioitu määrä suomen kielen opintoja ja lisäksi substanssiopintoihin integroitu suomea.
- Kielitietoinen yhteisopettajuus; suomen kieli integroidaan substanssin opintojaksoille
- Opiskelijan ohjauksessa huomioidaan kielen kehittyminen ja tuetaan integroitumista Suomeen ja suomalaiseen työelämään.
- Kielisopimus ja suomen kielen oppimistavoitteet kielituetussa harjoitteluissa.
- Jatkuva työelämäyhteistyö ja työpaikoille vietävä tuki.

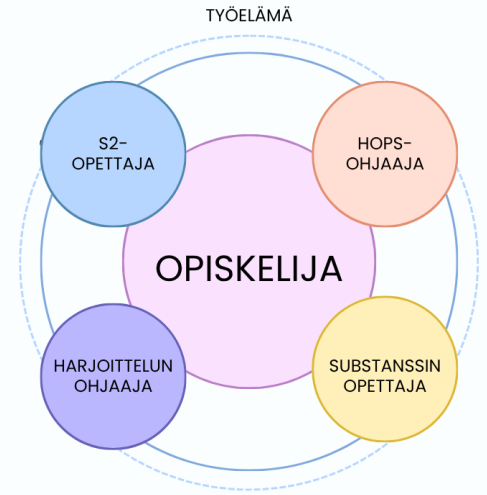
TOKAKOn pedagogisia lähtökohtia ja käytänteitä

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus ja ohjaus

Suomen kielen opetus ja S2-integraatiot

Kielituettu harjoittelumalli

- TOKASA-hankkeessa kehitetty malli on geneerinen ja sen voi ottaa kokonaan tai osittain käyttöön millä vain alalla. Malli löytyy [täältä](#).

Kielituettu harjoittelu

- S2-opettaja osallistuu harjoittelun ohjaukseen yhdessä substanssin opettajan kanssa.
- Tukea ja ohjausta korkeakoulun puolelta tarjotaan.
- Opiskelijat varaavat harjoittelupaikat substanssin opettajan ja S2-opettajan tuella siten, että valitaan opiskelijan kielitasolle ja kliiniselle osaamiselle soveltuva yksikkö.
- Opiskelijan kielellistä ja ammatillista osaamista arvioidaan ennen harjoitteluvarauksen vahvistamista; oikea harjoitteluympäristö oikeaan aikaan opintoja.
- Harjoittelun ohjauskieli on suomi. Englanti voi olla tukikielenä. Opiskelija voi tarvittaessa osoittaa substanssin osaamistaan englannin kielellä esim. harjoittelua ohjaavalle opettajalle.
- Kielisopimus ja kielelliset tavoitteet jokaisessa harjoittelussa.
- Suomen kielellä harjoittelu on edellytys ammatillisen kielitaidon kehittymiselle.
- Kielitaito kehittyy opintojen aikana ja tuen tarve harjoittelujen edetessä vähenee kielitaidon kehittyessä.
- Tarkoitus on että opiskelija todella saavuttaa ammatissa vaadittavan kielitaidon valmistumiseen mennessä.
- Tärkeää mahdollistaa kaikki tutkinnon vaatimat harjoittelut ja ammatillisen kielen kehittyminen oikeassa ympäristössä.

Kielisopimus harjoittelussa

TAVOITTEET:

- Kielitaidon parantaminen harjoittelun aikana
  - Keskustelu käydään harjoittelun alussa
  - Sovitaan harjoittelun kielelliset tavoitteet
  - Sovitaan, että työpaikan arjessa yritetään aktiivisesti etsiä tilanteita, jotka voisivat olla kielenoppimistilanteita, sillä tavoitteena on oppia kieltä vuorovaikutustilanteissa
- Puheen korjaaminen --mitä tai miten
  - Kuka kieltä korjaa
  - Mitä kielestä korjataan
- Ymmärtämisen varmistaminen
  - Avun pyytäminen
  - Toistaminen
  - Opittavan kielen käyttäminen ja kielestä puhuminen tekee näkyväksi sen, että harjoittelujaksolla on tavoitteita myös kielen oppimisen suhteen..

Kielisopimus, Language Agreement

1. Missä olet opiskellut suomen kieltä?

---

2. Onko kielitaitoasi arvioitu? Jos on, millä kielitaitotasolla olet? (Katso liite.)

---

3. Miten itse kuvaillisit omaa kielitaitoasi?

- Mitä osaat jo suomen kielellä?
- Missä käytät suomea?
- Missä työtilanteissa olet suomen kielellä parhaimmillasi?
- Mihin tilanteisiin tarvitset apua? Millaista apua tarvitset?

---

4. Mitä asioita haluaisit parantaa kielitaidossa? Miten se onnistuu töissä? Missä tilanteissa?

Työelämä- ja uraohjaus osana koulutusmallia

- TOKAKOssa painotetaan työelämään siirtymistä ja työllistymistä tukevaa ohjausta sekä tiivistä yhteistyötä ja tukea työelämälle.
- Opiskelijoita tuetaan harjoitteluihin hakeutumisessa, harjoittelupaikan löytämisessä sekä harjoittelussa toimimisessa.
- Ohjauksessa vahvistetaan suomalaisen työelämän toimintatapojen, käytäntöjen ja pelisääntöjen tuntemusta.
- Opiskelijoille tarjotaan tietoa työntekijän oikeuksista, velvollisuuksista ja työelämän odotuksista Suomessa.
- Uraohjaus ja työnhaun ohjaus tukevat opiskelijoiden työllistymisvalmiuksia sekä oman osaamisen tunnistamista.

Julkaisuja

Hankkeiden verkkosivut:

- TOKASA-hanke: <https://www.metropolia.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hankkeet/tokasa>
- TOKAKO-verkosto-hanke: <https://www.metropolia.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hankkeet/tokako-verkosto>

Artikkeleita:

- Repo Jamal, H. & Vartiainen, P. 2026. Cultural differences experience by CALD nursing students – a follow-up study. Published 15 May 2026. Metrospective Pro. <https://urn.fi/urn:nbn:fi:muas-issn-2984-4134-282>
- Vartiainen P. & Repo Jamal H. 2024. Kaksikielisen sairaanhoitajakoulutuksen opiskelijoiden ja harjoittelun ohjaajien kokemuksia työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta ja ohjaamisesta ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Tutkiva hoitotyö, 22(1), 12-20. <https://sairaanhoitajat.fi/kaksikielisen-sairaanhoitajakoulutuksen-kokemuksia-tyopaikalla-tapahtuvasta-oppimisesta-ja-ohjaamisesta-ammattitaitoa-edistavassa-harjoittelussa/>
- Kela, M., & Komppa, J. (2011). SAIRAANHOITAJAN TYÖKIELI – YLEISKIELTÄ VAI AMMATTIKIELTÄ? Funktionaalinen näkökulma ammattikielen oppimiseen toisella kielellä. Puhe Ja Kieli, 31(4), 173–192. <https://journal.fi/pk/article/view/4752>
- Suni, M. (2008). Toista kieltä vuorovaikutuksessa. Kielellisten resurssien jakaminen toisen kielen omaksumisen alkuvaiheessa. Virittäjä, 112(2). <https://journal.fi/virittaja/article/view/40665>

Toimitetut blogikirjoitukset:

- Hiitti M. & Hilvola E. 2023. Englannin kielellä sairaanhoitajaopinnot aloittaneet opiskelijat yhteisellä kurssilla suomenkielisen ryhmän kanssa. TAMK-blogi <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/kansainvalisyys/englannin-kielella-sairaanhoitajaopinnot-aloittaneet-opiskelijat-yhteisella-kurssilla-suomenkielisen-ryhman-kanssa/>
- Vartiainen P. & Repo Jamal H. 2023. Kaksikieliset korkeakoulututkinnot – eettinen ratkaisu sote-alan työvoimapulaan? TAMK-blogi (toimitettu). <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/kansainvalisyys/kaksikieliset-korkeakoulututkinnot-eettinen-ratkaisu-sote-alan-tyovoimapulaan/>
- Repo Jamal H. & Vartiainen P. 2023. Kaksikielinen koulutus avaa eettisesti kestäväns tien sairaanhoitajaksi. Tikissä-blogi (toimitettu). <https://blogit.metropolia.fi/tikissa/2023/10/03/kaksikielinen-koulutus-avaa-eettisesti-kestavan-tien-sairaanhoitajaksi/>
- Repo Jamal, H. & Vartiainen, P. 2026. Cultural differences experience by CALD nursing students – a follow-up study. Published 15 May 2026. Metrospective Pro. <https://urn.fi/urn:nbn:fi:muas-issn-2984-4134-282>

Julkaisuja

TOKASA-hankkeen blogi:

- Dinda L. & Sheikh S. 2024. [Language-focused on-campus training prepares students for working life.](#)
- Laiho S. 2024. [TAMK:n projektipäällikön ja S2-lehtoreiden mietteitä suomen kielen osaamisesta ja suomen kielen integroinnista osana TOKASA-opintoja.](#)
- Repo Jamal H. 2024. [Monikieliset ammattilaiset ovat rikkaus alalla kuin alalla.](#)
- Lenkola H. 2023. [Kielisopimus harjoittelun tukena.](#)
- Repo Jamal H. & Laiho S. 2023. [The model of functionally bilingual higher education and key recommendations have been published.](#)
- Vartiainen P. 2023. [Kaksikielinen koulutus vastaa työvoimapulaan eettisesti – tutkimustuloksia esillä RENE-symposiumissa.](#)
- Repo Jamal H., Rimpioja P. & Laiho S. Tokasalaisten kevään 2023 kuulumisia

Muut:

- Kaksikielisestä koulutuksesta leikkaussaliin Meilahteen – 80 prosenttia valmistuneista sai työn. Helsingin Uutiset. 6/2026 [Helppoa suomea | Kaksikielisestä koulutuksesta leikkaussaliin Meilahteen – 80 prosenttia valmistunei...](#)
- Sairaanhoitajaopinnot voi aloittaa ilman suomen kielen taitoa. Selkomedial 09/2024. <https://www.selkomedial.fi/paikalliset/7851170>
- Asiantuntijan puheenvuoro: Ammattitaitoa vai kielitaitoa? Sairaanhoitaja-lehti 01/2023.

Tule mukaan verkostoon!

Hankkeen tiedotuskanavana toimii sähköpostilista ja LinkedIn.

Jos haluat mukaan postilistalle, jätä sähköpostiosoitteesi chattiin.

Ota tästä seurantaan
TOKAKO-verkoston LinkedIn-
sivu, niin pysyt ajan tasalla
hankkeen etenemisestä ja
tulevista tapahtumista!

Hankkeen tapahtumista
tiedotetaan ja materiaalit
jaetaan hankkeen
verkkosivuilla.

Kiitos!